

**Lemma II.2** [O fundamentálním řešení jisté ODR.] Necht'  $y$  je řešení rovnice

$$\underbrace{y^{(n)} + a_1 y^{(n-1)} + \dots + a_n y}_{\mathcal{K}[y]} = 0, \quad (O)$$

s počáteční podmínkou

$$y(0) = y'(0) = \dots = y^{(n-2)}(0) = 0, \quad y^{(n-1)}(0) = 1.$$

Potom funkce

$$x(t) := y(t)Y(t)$$

je fundamentální řešení rovnice (O).

Dk. uvažuj Lemma 25.3:  $f(t)$  po částech  $C^1$   
 $\tau_j \dots$  body nespojitosti

$$\Rightarrow \underbrace{\frac{d}{dt} f(t)}_{\text{derivace v } \mathcal{D}'} = \underbrace{f'(t)}_{\text{bodová derivace}} + \sum_j \underbrace{\sigma_j}_{=} \cdot \underbrace{\delta_{\tau_j}(t)}_{\left\{ f(\tau_j+) - f(\tau_j-) \right\} \text{ skok v bodě } \tau_j}$$

vidíme: pro  $t \neq 0$  je  $x(t) \in C^\infty$  a platí zde:

$$x'(t) = \left\{ \begin{array}{l} 0, t < 0 \\ y'(t), t > 0 \end{array} \right\} = y'(t)Y(t)$$

obecněji platí  $x^{(\alpha)}(t) = y^{(\alpha)}(t)Y(t)$  pro  $t \neq 0, \alpha \geq 1$

skok v  $t=0$ ?  $x(0+) - x(0-) = y(0+) - 0 = y(0) = 0$

obecněji  $x^{(\alpha)}(0+) - x^{(\alpha)}(0-) = y^{(\alpha)}(0+) - 0 = y^{(\alpha)}(0)$

$$\text{let } y^{(r)}(0) = \begin{cases} 0, & r=0, \dots, m-2 \\ 1, & r=m-1 \end{cases}$$

Lemma 25.3  $\Rightarrow$

$$\left( \frac{d}{dt} \right)^r x(t) = y^{(r)}(t) Y(t), \quad r=0, \dots, m-1$$

$$\left( \frac{d}{dt} \right)^m x(t) = y^{(m)}(t) Y(t) + \delta_0(t)$$

a seq:  $\mathcal{K}[x(t)] = \underbrace{\left( \frac{d}{dt} \right)^m x(t)}_{y^{(m)}(t)Y(t) + \delta_0(t)} + \sum_{j=1}^m a_j \underbrace{\left( \frac{d}{dt} \right)^{m-j} x(t)}_{y^{(m-j)}(t)Y(t)}$

(w  $\mathcal{D}'$ )

$$= \delta_0(t) + \sum_{j=0}^m a_j y^{(m-j)}(t) Y(t) = \delta_0(t)$$

$$0 \text{ for } t < 0$$

$$\mathcal{K}[y(t)] = 0, \text{ for } t > 0$$

**Věta II.4** [Vlastnosti tepelného jádra.] Funkce  $G(x, t)$  definovaná výše má následující vlastnosti:

1.  $G(x, t) = 0$  pro  $t < 0$ ,  $G(x, t) > 0$  a  $\int_{\mathbb{R}^d} G(x, t) dx = 1$  pro  $t > 0$
2. pro  $t > 0$  je  $G(x, t)$  nekonečně hladká a splňuje zde (RVT)
3.  $\partial_t G - \Delta G = \delta_{(0,0)}(x, t)$  ve smyslu distribucí v  $\mathbb{R}^{d+1}$
4.  $G(x, t) \rightarrow \delta_0(x)$  pro  $t \rightarrow 0+$  ve smyslu distribucí v  $\mathbb{R}^d$

Důz. ad 3: (vyřešíme formálně Fourierem)

TRIK:  $\delta_{(0,0)}(x, t) = \delta_0(x) \cdot \delta_0(t)$

"důz":  $\langle \delta_0(x) \delta_0(t), \varphi(x, t) \rangle = \int_{\mathbb{R}^{d+1}} \varphi(x, t) \delta_0(x) \delta_0(t) dx dt$   
 $= \int_{-\infty}^{+\infty} \left( \int_{\mathbb{R}^d} \varphi(x, t) \delta_0(x) dx \right) \delta_0(t) dt = \varphi(0, 0)$   
 $\underbrace{\int_{\mathbb{R}^d} \varphi(x, t) \delta_0(x) dx}_{\varphi(0, t)} = \langle \delta_{(0,0)}, \varphi \rangle$

bre rovný pro  $\Delta$ :

$$\partial_t G(x, t) - \Delta G(x, t) = \delta_0(x) \cdot \delta_0(t) \quad / \quad \mathcal{F}_{x \rightarrow \xi}$$

$$\partial_t \widehat{G}(\xi, t) + 4\pi^2 |\xi|^2 \widehat{G}(\xi, t) = \delta_0(t) \quad (t \text{ pevné})$$

dle L. II.2 ...  $\widehat{G}(\xi, t) = e^{-4\pi^2 |\xi|^2 t} Y(t)$

aplikuj  $\mathcal{F}^{-1}$   $\xi \rightarrow x$  + vzorec:  $e^{-\pi|\xi|^2} \rightarrow e^{-\pi|x|^2}$

$\widehat{f}(c\xi) \rightarrow c^{-d} f(c^{-1}x)$

$C = (4\pi t)^{1/2}$

$$\Rightarrow G(x,t) = (4\pi t)^{-\frac{d}{2}} \exp\left(-\frac{|x|^2}{4t}\right) \Upsilon(t)$$

ad2:  $G(x,t) \in C^\infty(\mathbb{R}^d_x(0,t))$  ... zřejmé

$(\partial_t - \Delta)G = 0$  ..... d. v. (přímý výpočet)

ad1:  $\int_{\mathbb{R}^d} G(x,t) dx = \widehat{G}(0,t) = 1, t > 0$

↖ z definice F. n.

ad4. i) pomocí F. n.: zřejmě platí

$$\widehat{G}(\xi, 0+) = \lim_{t \rightarrow 0+} \exp(-4\pi^2|\xi|^2 t) = 1$$

a tedy:  $G(x, 0+) = \mathcal{F}^{-1}(1) = \delta_0(x)$   
(množina  $\mathcal{F}^{-1}$ )

ii) pomocí Lemmatu 24.3:  $\mu(x) \in C_b(\mathbb{R}^d)$

$$g(x) \in L^1(\mathbb{R}^d), \int_{\mathbb{R}^d} g = 1$$

$\Rightarrow \mu * g_\varepsilon(x) \rightarrow \mu(x)$  pro  $\varepsilon \rightarrow 0+$   
 $x \in \mathbb{R}^d$  kromě

$$\text{tedy } g_\varepsilon(x) = \varepsilon^{-d} g(\varepsilon^{-1}x)$$

volme:  $g(x) = e^{-\pi|x|^2}$  (gaussian),  $\varepsilon = (4\pi t)^{1/2}$

$\Rightarrow \boxed{g_\varepsilon(x) = G(x, t)}$  tedy dle L. 24.3.

$$\mu * g_\varepsilon(x) = \int_{\mathbb{R}^d} \mu(y) G(x-y, t) dy \rightarrow \mu(x), t \rightarrow 0$$

speciálně:  $\int_{\mathbb{R}^d} \mu(y) \underbrace{G(x-y, t)}_{G(y, t)} dy \rightarrow \mu(0), t \rightarrow \infty$

... což je hledání reálné,  
chépeme-li  $\mu(y)$  jako  
nestorou funkci...

**Věta II.5** [Řešení Cauchyho úlohy pro (RVT).] Necht'  $u_0 \in C_b(\mathbb{R}^d)$ ,  $f \in C_b^2(\mathbb{R}^d \times [0, T])$ . Potom

1. Funkce  $u(x, t) = G(\cdot, t) * u_0(x) = \int_{\mathbb{R}^d} G(x - y, t) u_0(y) dy$  je klasické řešení (RVT) v  $\mathbb{R}^d \times [0, T]$  s počáteční podmínkou  $u_0(x)$  a nulovou pravou stranou.
2. Funkce  $u(x, t) = G * f(x, t) = \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(x - y, t - s) f(y, s) dy ds$  je klasické řešení (RVT) v  $\mathbb{R}^d \times [0, T]$  s nulovou počáteční podmínkou a pravou stranou  $f(x, t)$ .

Dz. ad1 (i)  $t > 0 \Rightarrow u \in C^\infty$  a splňuje (RVT)

hladkost:  $D_t^\alpha D_x^\beta u(x, t) \stackrel{(*)}{=} \int_{\mathbb{R}^d} D_t^\alpha D_x^\beta G(x - y, t) u_0(y) dy$

ab  $(*) \dots \exists g(y) \in L^1(\mathbb{R}^d) \dots$  majoranta nezávislá  
 na  $|x| < R$ ,  $\delta < t < \Delta$   
 ( $R, \Delta > \delta > 0$  libovolné,  
 pevné)

pozorněji:  $D_t^\alpha D_x^\beta G(x - y, t) = p(x, t^{-1/2}) \exp\left(-\frac{|x - y|^2}{4t}\right)$   
 $\uparrow$  polynom

a platí:  $|p(x, t^{-1/2})| \leq C$  neboť  $|x| < R$ ,  $t^{-1/2} < \delta^{-1/2}$

$$|x - y| \geq |y| - |x| \geq |y| - R, \quad \frac{1}{4t} \geq \frac{1}{4\Delta}$$

$$\Rightarrow |x - y|^2 \geq (|y| - R)^2, \text{ pokud } |y| \geq R$$

$$\frac{1}{4t} > \frac{1}{4\Delta}, \text{ neboť } t < \Delta$$

horečně  $|u_0(y)| \leq \Gamma$  (omezená fce  $u_0$ )

CELKEM:  $|D_t^\alpha D_x^\beta G(x-y, t) u_0(y)| \leq [\Gamma g(y)]$

kde  $g(y) = \begin{cases} 1, & |y| \leq R \\ \exp\left(-\frac{(|y|-R)^2}{4\Delta}\right), & |y| > R \end{cases}$

Jedno se ověř, že  $g(y) \in L^1(\mathbb{R}^d)$ .

shráná rovnice:

$$(\partial_t - \Delta_x) u(x, t) = \int_{\mathbb{R}^d} (\partial_t - \Delta_x) G(x-y, t) u_0(y) dy$$

|||  
0 (vše II.4)

(ii) počáteční podmínka:  $u(x, t) \xrightarrow{?} u_0(\bar{x})$   
pro  $t \rightarrow 0+, x \rightarrow \bar{x}$

BÚNO:  $\bar{x} = 0$ , tj. cílem je:

$$\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) u_0(y) dy \rightarrow u_0(0) \quad \text{pro } t \rightarrow 0+, x \rightarrow 0.$$

ekvivalenčně:  $\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) u_0(y) - u_0(0) \xrightarrow{?} 0$

nechť  $\varepsilon > 0$  je dáno:

TRIK: 
$$\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) u_0(y) dy - u_0(0)$$

$$= \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) [u_0(y) - u_0(0)] dy =$$

(meloť  $\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) dy = \int_{\mathbb{R}^d} G(r, t) dr = 1, t > 0$  - zeme)

$$\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) dy = \int_{\mathbb{R}^d} G(r, t) dr = 1, t > 0$$

(věta II.4)

(TRIK) 
$$= \int_{|y| < \delta} (\dots) + \int_{|y| > \delta} (\dots) = I_1 + I_2$$

pro  $\delta > 0$  je l. z.  $|y| < \delta \Rightarrow |u_0(y) - u_0(0)| < \varepsilon$   
(možnost pro  $u_0$ )

$$|I_1| \leq \int_{|y| < \delta} G(x-y, t) \underbrace{|u_0(y) - u_0(0)|}_{< \varepsilon} dy$$

$$\leq \varepsilon \int_{|y| < \delta} G(x-y, t) dy \leq \varepsilon \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t) dy$$

$\Rightarrow |I_1| < \varepsilon$



Pro odhad  $I_2$  BÚNO mecht  $|x| < \frac{\delta}{2}$  (neboť  $x \rightarrow 0$ )

děle máme:  $|u_0| \leq M$  (omezenost)

$$\Rightarrow |I_2| \leq \int_{|y| > \delta} G(x-y, t) \underbrace{|u_0(y) - u_0(0)|}_{\leq 2M} dy$$

$$\leq 2M \int_{|y| > \delta} G(x-y, t) dy = 2M (4\pi t)^{-\frac{d}{2}} \underbrace{\int_{|y| > \delta} e^{-\frac{|x-y|^2}{4t}} dy}_{I_3}$$

oběť:  $I_3 \rightarrow 0$ , pro  $t \rightarrow 0+$  ( $|x| < \frac{\delta}{2}$  zeme)

$$I_3 = \left| \begin{array}{l} \text{substituce:} \\ r = x-y \\ |r| > |y| - |x| > \frac{\delta}{2} \end{array} \right| \leq \int_{|r| > \frac{\delta}{2}} (4\pi t)^{-\frac{d}{2}} e^{-\frac{|r|^2}{4t}}$$

$$= \left| \begin{array}{l} \text{substituce:} \\ r = (4\pi t)^{1/2} u \\ dr = (4\pi t)^{\frac{d}{2}} du \\ |u| > c t^{-1/2} \end{array} \right| = \int_{|u| > c t^{-1/2}} e^{-\pi |u|^2} du \rightarrow 0$$

$$\left( \text{tedy } c = \frac{\delta}{4\sqrt{\pi}} \right)$$

ad 2. (i)  $u \in C^\infty$  pro  $t > 0 \dots$  analogicky jako bod (1i)

(ii) nulové počáteční podmínky:

$$|u(x,t)| \leq \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t-s) \underbrace{|f(y,s)|}_{\leq M} dy ds$$

$$\leq M \int_0^t \left( \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t-s) dy \right) ds = \underline{M} t$$

(Věta II.4)

$\Rightarrow |u(x,t)| \rightarrow 0$  pro  $t \rightarrow 0+$ ,  $x$  libovolné (i-měrná se)

---

(iii)  $(\partial_t - \Delta_x)u(x,t) = f(x,t)$  pro  $\forall t > 0$   
 $x \in \mathbb{R}^d$  pevné

napíšeme:

$$u(x,t) = \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, t-s) f(y,s) dy ds$$

substituce  
 $y = x - \tilde{y}$   
 $s = t - \tilde{s}$   
 $dy = d\tilde{y}, ds = d\tilde{s}$

$$= \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(\tilde{y}, \tilde{s}) f(x - \tilde{y}, t - \tilde{s}) d\tilde{y} d\tilde{s}$$

$\dots$  smazání  
obrázků:

$$= \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y,s) f(x-y, t-s) dy ds$$

$$\Rightarrow \Delta_x u(x,t) = \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) \Delta_x f(x-y,t-\rho) dy d\rho$$

$$\partial_t u(x,t) = \frac{d}{dt} \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) f(x-y,t-\rho) dy d\rho$$

$$= \int_{\mathbb{R}^d} G(y,t) f(x-y,0) dy + \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) \partial_t f(x-y,t-\rho) dy d\rho$$

CELKEŤ:

$$(\partial_t - \Delta_x) u(x,t) = \int_0^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) [(\partial_t - \Delta_x) f(x-y,t-\rho)] dy d\rho$$

$$+ \int_{\mathbb{R}^d} G(y,t) f(x-y,0) dy$$

(TRICK)

$$\downarrow = \underbrace{\int_0^\varepsilon \int_{\mathbb{R}^d} \dots}_{I_1} + \underbrace{\int_\varepsilon^t \int_{\mathbb{R}^d}}_{I_2} + I_3, \quad \varepsilon > 0 \text{ malé,}$$

odhad:  $|I_1| \leq \int_0^\varepsilon \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) |(\partial_t - \Delta_x) f(x-y,t-\rho)| dy d\rho$

$$\leq M \int_0^\varepsilon \int_{\mathbb{R}^d} G(y,\rho) dy d\rho \stackrel{=1}{=} \varepsilon M \rightarrow 0 \quad (\varepsilon \rightarrow 0^+)$$

$$I_2 = \int_{\Sigma}^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y, \rho) \left[ \underbrace{(\partial_t - \Delta_x)}_{= -\partial_\rho - \Delta_y} f(x-y, t-\rho) \right] dy d\rho$$

$$= \int_{\Sigma}^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y, \rho) (-\partial_\rho) f(x-y, t-\rho) dy d\rho$$

$$+ \int_{\Sigma}^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y, \rho) (-\Delta_y) f(x-y, t-\rho) dy d\rho = P_1 + P_2$$

myšlím per partes:

$$P_1 = \int_{\mathbb{R}^d} \int_{\Sigma}^t G(y, \rho) (-\partial_\rho) f(x-y, t-\rho) d\rho dy$$

$$\left[ -G(y, \rho) f(x-y, t-\rho) \right]_{\rho=\Sigma}^{\rho=t} + \int_{\Sigma}^t \partial_\rho G(y, \rho) f(x-y, t-\rho) d\rho$$

$$= \underbrace{\int_{\mathbb{R}^d} G(y, \Sigma) f(x-y, t-\Sigma) dy}_{I_4} - \underbrace{\int_{\mathbb{R}^d} G(y, t) f(x-y, 0) dy}_{I_3 \text{ (nic možná!)}}$$

$$+ \int_{\Sigma}^t \int_{\mathbb{R}^d} \partial_\rho G(y, \rho) f(x-y, t-\rho) dy d\rho$$

děle:  $P_2 = \int_{\varepsilon}^t \int_{\mathbb{R}^d} G(y, \rho) (-\Delta_y) f(x-y, t-\rho) dy d\rho$

$= \int_{\varepsilon}^t \int_{\mathbb{R}^d} (-\Delta_y) G(y, \rho) f(x-y, t-\rho) dy d\rho$



zjednodušení: Greenova formule:  $u = f, v = G$   
 $\Omega = B(0, R), R \rightarrow +\infty$

$\Rightarrow \int_{B(0, R)} G \Delta_y f dy = \int_{B(0, R)} \Delta_y G \cdot f dy + \int_{\partial B(0, R)} G \frac{\partial f}{\partial n} + \frac{\partial G}{\partial n} f d\sigma$



$\int_{\mathbb{R}^d} G \Delta_y f dy = \int_{\mathbb{R}^d} \Delta_y G f dy$

nelze:  $f, |f| \dots$  omezené  
 $G, \nabla G \rightarrow 0$  (exponenciálně)  
 $\sigma(\partial B(0, R)) \sim R^{d-1}$  (polynom)

CELKEM:  $\varepsilon \rightarrow 0+$   $\rightarrow 0$

$(\partial_t - \Delta_x) u(x, t) = I_1 + I_2 + \cancel{I_3},$  přičemž  
 $P_1 + P_2 = I_4 - \cancel{I_3} + I_5$

$$I_4 = \int_{\mathbb{R}^d} G(y, \varepsilon) f(x-y, t-\varepsilon) dy$$

$$I_5 = \int_{\varepsilon}^t \int_{\mathbb{R}^d} \underbrace{(\partial_\rho - \Delta_y) G(y, \rho)}_{=0} f(x-y, t-\rho) dy d\rho = 0$$

obecné řešení ukážíme:  $I_4 \rightarrow f(x, t), \varepsilon \rightarrow 0+$

přepíšeme:  $I_4 = \int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, \varepsilon) f(y, t-\varepsilon) dy$

$$= f(y, t)$$

$$= \underbrace{\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, \varepsilon) f(y, t) dy}_{\downarrow \varepsilon \rightarrow 0+} + \underbrace{\int_{\mathbb{R}^d} G(x-y, \varepsilon) [f(y, t-\varepsilon) - f(y, t)] dy}_{| | \leq C \cdot \varepsilon}$$

$$f(x, t)$$

(omezenost  $\nabla f$ )

dle 1. části věty

$$\text{pro } u_0(y) = f(y, t)$$

( $t > 0$  pevné)

$$| | \leq C \varepsilon \rightarrow 0$$